صاحبه العبد الفقير الحقير
علي بن مصطفى قيم زاده
في بلدة بولي

٢٠٩
٤٦٥

CI MAHMUD EFENDİ
BEŞİKTAŞ
Vakıf Kütüphanesi

T.C. Süleymaniye Kütüphanesi
1953

Süleymaniye Kütüphanesi
Kısm Hacı Mahmud Ef.
Yeni Kayıt No 3778
Eski Kayıt No

هذا کتاب بهجة العشاق لمولانا لطیفی رحمة الله تعالی علیه

بسم الله الرحمن الرحیم

ابتدا خالق بنی بحمد الله — قائل اول لا اله الا الله هو هو

شاکر ایسك بو نعمته شکر ایت — قادر اولدیجه قادری ذکر ایت

شکر حمدی مزید نعمتدر — ذکر طاعتلرك اطاعتدر

هر نه جان که اکا محبت ایدر — مهری مقدارنجه ذکر و طاعت ایدر

لذت ذکری ایله ذوقی اولور — ذره مهری ایله شوقی و وجد

هر نه سو سر جهانده جنده کیشی — انی ذکر ایتمك وعده اندن ایشی

ذکر مجنون نتکه لیلی دور — وامقك ذکری دلدن عذرا دور

هر نه دلده که یوق محبت حق — ذکر اولمازدر دلده حضرت حق

دلکه اولمایه عشق حقدن اثر — یکدر اندن هزار کره حجر

انی ذکر ایلمز قتی بر شی — دیر جماد ایسه ذکر ایدر بلی

کلیکز بنده اولالم هر گاه — ذاکر اولالم لا اله الا الله

هر کیمه کم عنایت ایدن خدا — بولدی ملك هدایتیله هدی

کیمه توفیق اولدی ایسه رفیق — بولدی درگاه حقه طوغری طریق

اولمسه کر عنایتی همراه — کیم بولوردی جناب حضرته راه

ای نجه ظن ایدن اوزین مسعود — اوایوب بولدی کندوزین مردود

یا ان ادمنه رد اولیه یا قبول — یکرك اولیدر امید کسمیه قول

ای نه رحمتك یر غفران — قطره سن قیل بو عاصیه احسان

بو غنی وار ایلین وجودی کرم — بزی کستاخ ایدن بو جود کرم

تا که بیلدك یمنی کریم غفور — کرمك ایلدی بزی مغرور

کرمك جرمه پناه اولدی — لطفك ای داده عذرخواه اولدی

سنسن اول مرتبه کریم و رحیم — قهد قادم حلی قالمه نار جحیم

در نعت نبی علیه الصلوة والسلام وعلی آله واصحابه

شکر کول هادی هدایت بخش — بزه ویردی پیامبر مهوش

اولدی بو دنیی جمالی خلقه دلیل — انکیله کوردیلر حقه سبیل

باعث آفرینش دو جهان — سبب رحمت زمین و زمان

حضرت مصطفی حبیب خدا — امتیچون چوق ایلدی بکا

امته حائل سبیل و نوبت اولدی — کوستردی جناب حضرته یول

غایتنه نوبت منزلك ایلدی — آخرتك یوللرین خبر ویردی

دیدی نور اهدا من یهتدی — نفس و شیطان حرامیسی چوقدر

جان خلوص ایله می بن عاقل — منزل امنه اوله می واصل

دین متاعینی الدن الدیر اولر — نقد ایمانی یولده چالدیر اولر

ادم سنی بو وجهله عنهك | پرخطردر حذر كرك مي غنك
سن بيلدی بو يولك خاقينی | بلدر بو جمله امن و آفتنی
كوستروب راه مستقیمی بزه | امر و نهی و رجا و بیمی بزه
بو احاديثی راهبر قيلدی | بيالك راه جسفر قیلدی
اولمیاوز بو يولده تا كمراه | الله وز منزل رضا سنه راه
دوز خنده دخی خلوص اوله | جنت عدنده محنده خلاص اوله
نركه اخبار ايتدی اول نبی فصيح | بز ده دکی خبر حديث صحيح

سبب تأليف كتاب

اول رسول امين صادق وعد | بو حديثده ايلمش بوني عهد
قرق دانه حديث بركمسه | ازبر ايتسه يا غيره نقل ايتسه
شهدا ايله حشر اوله اول | فقها زمره سنده يازله اول
دخی يارين ايرم عنايته | داخل اوله كلوب شفاعته
بو كلامی چون استماع ايتدم | فرحه طوعه سماع ايتدم
دل و جانك بواولدی سوداسی | جمع اوله تا مباركك انفاسی
كرچه كيم استطاعتم يوغيدی | هوس ورغبتم ولی چوغيدی
فتح باب كلام ايدوب فتاح | قيلدی سوز قفلنه دلم مفتاح
بو احاديثی ايلدم تعيين | تا رعايت اوله بوعزين كزين

بوعزين

بوعزين كلامی زينتدن | فارغ اولدم خيال صنعتدن
حمد الهام در كلام نبی | نوله نظمنده كوزلسم ادبی
قول حكمت كلام معجزه در | نيجه علومه بوبزم عاجزه در
بو نيتم كه همان موافق اوله | نظمی مفهومنه مطابق اوله
كوره بيلسك تا اهالی اسلوم | بيله معجز كلام در بو پيام
ميل اعجاز ايلدم تويب شعری | بيلسون كيم وار قانيه شعری
و بای و تعمره انكله صانع اوله | جمله علم كلاميه واقع اوله
علم دين در علوم ده مقصود | اهلی انكله تا اوله مسعود
سوز اوقدر كه كشيه نافع اوله | معصيت علتنه دافع اوله
نظم اولور كه خبر وين صحقدن | پس نوله لغی شعرنا حقدن
خوب دكر چه كيم فصاحتدن | مدد ايرمز ولی قيامتده
اوما دم كيم بو موجب غفران | اوله درد معاصيه درمان
درد خستهيه دوا ايمادم | بسط قانونه ايدوب شفا بلدم
اولماييدی اكرسؤال و جواب | كيم بيلوردی نه خطانه صواب
شيوه شعری ايتدم چندان | تاكه هر كمسه ايديه اذعان
واضح و دوشن ايليوب تحرير | تركی نظميله ايلدم تفسير
بهره مند اوله تاكه مؤمنلر | سبب رحمت ايليه داور

ارادم خلق ایچنده اهم اولدی   بیله لرتا که شهد و سم اولدی

اصطفا بحرینک گهر لری   نقد دریاسنک درر لریدی

مجمع دخی نظم درج ایتدم   نقد عمرمی اکا خرج ایتدم

چونکه عدده درحدیث صحیح   اولدی صدد انده نیته کم تسبیح

دیدم اسمینه سبحة العشاق   تاکه الدن قومیه هر مشتاق

کیم بو گنجینه یه اوله گنجور   اوله داول خازن خزانهٔ نور

بو نفس جواهر دن عمانی   قدر جانندن بوکو هر کانی

گوهری لطفن بودر ده انجونک   جگرین داغ ایدر شکی لولونک

گرچه اینلسه بودره بیهمتا   اولماز ایکی جهان برینه بها

بوکه صراف اهل عرفاندر   مشتری اولماز اولکه نادان

بجه دردیلکه شبچراغ هدی   که وبر دوز بسری قلبه ضیا

قرانکو دللره چراغ منیر   نور بخشش ولمده قمر تنویر

هر کیمه کیم بو نور اوله هادی   یولمیه ظلمت ایچره هر وادی

خضر توفیقله رفیق اوله اول   بوله آب حیاتی آبتیه یول

قنی اکسیر دولته طالب   کیمیای سعادته راغب

علت نقد جانی بو کلمه کیز   کیمیادرکه قلبی خالص ایدر

مرده دللری بو جمله بو سوزله حیات   دم عیسی آیله نیته کم اموات

دلکه بو وقته صفاسی مرحمولی   زنگ ایلر آنی کلام رسول

طوتسه مرآت دلی نفسی هوا   ویره اکا اثر صیقلیله جلا منیا

من اراد ان یتکلم مع الله فلیقراء القرآن

هرکیم استرسه حقیله کلمات   دائم ایتسون قراءة قرآن

اوله مطمع تلو و تنده کلیم   رشک ایدیه اکا موسی عمران

من خاف الله خاف منه کل شیء

اولکه خوف ایتدی حضرت حقدن   قورقار اندن جمیع خلق الله

خشیت حقدن اولکه خالیدر   قورقو ده هر کیشیدن آنی آله

من صلی علی مرة لم یبق من ذنوبه ذرة

صلواتی دیلکده ایلمه دوبد   تا شفاعتده ایرسن پیغمبر

هرکه بر کره ویره کیم صلوات   قالمیز آنک گناهی بر ذره

ولا تسبوا السلطان فانه ظل الله فی الارض

قیل دعا پادشاهه سنکه صانه قیلمغی   انی پیراخلیفه قیلدی الله

سن اوده اتفری صانمه کذب   که اوله دیر یوزندن ظل آله

عدل ساعة یعدل عبادة سبعین سنة

حاکم اولدن کمسنه بر ساعت   امر حقی و ده کو عدالت ایدر

اوله مجمو ثواب عدله عدل   که اوتمش یللی عبادت ایدر

ان احب الناس يوم القيمة امام عادل

اوشه كه در سعادت كونين   ميلی يوقدر ظلمه عدله مائلدر

حضرت عزته احب الناس   يوم محشرده شاه عادلدر

العلم فريضة على كل مسلم ومسلمة

فرض عين اولدی جانب حقدن   مسلم ومسلماته علم اوقومق

اولنكله اوله عمليله عمل وحج   فرق اوله تا انكله باطل حق

اطلبوا العلم من المهد الى اللحد

جمله مجهولكدر ايكو معلوم   علمه صرف ايله وار عمرك هب

ديمه كچدی زمانی تحصيلك   مهددن لحده دك قيل اني طلب

لا فقر اشد من الجهل

جهله بكزر جهانده فقر اولمز   قنی محصول جهانده جاهلدر

بالله ناقصی غنی صانمه   اول كشيدر غنی كه كاملدر

ان قليل العمل مع العلم كثير وان كثير العمل مع الجهل قليل

نه عمل ايدر اولمين علمی   علمله از اجق عمل چوق اولور

جهل ايله سهل اولمز كثير عمل   اونده سهو وخطا ايله يوق اولور

من تفقه عالما فكانما جلس على المصحف

عالم اوزره اوتورمه بر عاقل   مال وجاه ايچون اني كورمه روا

علمی

٥

علمی تخفيف ايدر شوم قيدركم   مصحفی اوزره جلوس ايدر كوئيا

من اكرم الغنی لغناه ذهب ثلثا دينه

بر غنی يه شو كم غناسی ايچون   ايتسه دنيا پرستی اولوب اكرام

ثلثان نقود دينی كيدر   انده نقصان ايدر اولور اسلام

اول ما يحاسب به العبد يوم القيمة الصلوة

هر نه دكر ايرشه وقت صلوة   طور ادا ايله انی اولمه كهل

قيل نمازك نمازدر بيل انی   يوم آخرده صوريلان اول

من ترك وقتا من الصلوة فقد ذبح نفسه بغير سكين

هر كه بر وقت نمازی ايليه ترك   كندو نفسينی كندو قتل ايدر

دوكوبی قاننی اليله خنجرسز   شول كشيكم صلوتی مهملدر

دم على الطهارة يوسع عليك الرزق

كر ديلرسك جهانده وسعت رزق   حاضر اول دائما طهارت ايله

يونه عالمده طيب وطاهر   بوله سن تا كه رزقی وسعت ايله

الصبحة تمنع الرزق

هر كه وقت سحرده خفته اولا   اكا صبحی وبختی يره دوكسلو

اولكونه انك باشينه كونه طوغمز   هم انك رزقينه كلور نقصان

من ملك زادا وراحلة تبلغه الى بيت الله ولم يحج فلا عليه ان يموت يهوديا او نصرانيا

کوجه‌جیتیکن زادو راحله‌یه   کعبه‌ء هر کیم اولمیه زائر

یر یقوقدی اوله‌یه نصرانی   موت ایلوب چونکه عمر اوله آخر

الزکوة قنطرة الاسلام

یوقدی واری اهل اسلامک   هر کیشی کاید کاتن ادا

بله فرض اولدی چونکه صلوة وزکوة   ویرمین ایتمیه صلوتن ادا

رأس العقل مداراة الناس بعد الایمان

رأس عقل اولدی بعد ایمانه   خلقله ایلمک مدارایی

که مدارا نماینده بو زمان   عارفی اکلر بو رمز و ایمایی

ان موجبات المغفرة بذل السلام وحسن الکلام

موجب مغفرتدر بیل انی   خلقه بذل سلام و حسن کلام

سبقت ایله سلام عزیزم   هم آل اکرام ایله سلامی مدام

الکلمة الطیبة صدقة

حاجت اهلینه لطفله سویله   دخی کوسترمه اکه کوکز یوزی

ایو سوزله کونکلی یوز ایله اکا   ویرجواب که صدقه در ایو سوزی

خیر الکلام ما قل ودل

کلماتک خیرلوسی بیلکی   هر نه دکلو واقعه اوله قلیل

بر سوز ایله ادا اوله بیک سوز   یعنی اوله بری بیکنه دلیل

المؤمن

٦

المؤمن مرآة المؤمن

صافا ولوب بریرین مشابه‌یدیم   اولدی مرآتی مؤمنک مؤمن

هر نه یوزده که ایدر اکر نظر   کوره اول صفاتنک عینن

من تواضع رفعه الله ومن تکبر وضعه الله تعالی

کیم تواضع ایله خلقه خلق اتسه   حق انک قدرینی رفیع ایلر

هر کیم کبر ایله وضع ایدر خلقه   رب عزتانی وضیع ایلر

حسن الخلق نصف الدین

حسن صورتک کشیده سر بسر   تشکل بیحایندن مثلدر همین

دین مؤمن درست قل انسز   حسن خلق اولدی چونکه نصف الدین

لا یدخل الجنة من فی قلبه مثقال ذرة من الکبر

کبر یاکه حقک ردا سیدر   اکا وزادن فضول باطلدر

کیمده کم ذره دکلو کبر اولسه   اکی صانمه بهشته داخلدر

ترک کلمة من الغیبة احب الی الله من الف رکعة الصلوة

غیبتک بر سوزینی ترک ایدن کوره   هیچ حکمه نوافله رحمت

حضرت عزت اوسوکلودر   قلمش نسه نمازی بیک رکعت

الغیبة اشد من الزنا

ممکن اولمز قحبه ایله حفظ لسانک   ویرمه هر کز مسا و محبه فرصت

ان الحسد یأکل الحسنات کما تأکل النار الحطب

من کظم غیظا وهو یقدر علی انفاذه ملأ الله قلبه امنا وایمانا

الغضب یفسد الایمان کما یفسد الصبر العسل

سوء الخلق یفسد العمل کما یفسد الخل العسل

[illegible]

من عفى عند القدرة عفى الله عنه عند العسرة

بو اسه بر كمسه دشمنه فرصت · قادر اولورسه ايليسه اني عفو
عفو ايده اني بوكدن منده خدا · تنجه تنجه كناهن ايليه عفو

الدال على الخير كفاعله

بر كشي كم ثواب قصدين ايده · بر كشي خير ايشه دلالت ايده
اوكا بو اولجه اولا نكله شريك · اول كشي كم خير عمل ايده

من قضى حاجة اخيه قضى الله حاجته

كم قضا ايتسه حق رضاسيچون · حاجتن صوه بر مسلمانك
ايده وكيليك والديه صانع · بتوره حاجتيني حق انك

اطلبوا الخير عند حسان الوجوه

كرم اهلي و وجيه آدم · حسن صورت دليل سيرتيدر
زشت رودن صاقين كرم اوميد · دله اسن كه خوب صورتيدر

العدة دين

هر كشي برينه وعده كم ايتسك · شبعي اول ويره وعده يه وفا ايدرسك
وعده چون ذمتكده دين ويدر · واجب اولدي انى ادا ايدرسك

السخي في جوار الله وانا رفيقه

كل كيدهلك سخا طريقنه كيت · قربت حقه يوق بو دكلو طريق

٧

الظلم ظلمات يوم القيمة

هر كه ظلم ايتدي زير دستينه · يارين اول ظلمي اكه ظلمت اولور
اول زمان كه اجل بوغازين اله · اكا جان ويرمسي مشقت اولور

المسلم من سلم المسلمون من لسانه ويده

مؤمن اولكمسه دركه تا ابدن · نفرت ايتميه لر دل و جانيله
نه النده نه جوهر ديلندن انك · هر كز انجنميه مسلمانلر

من كان ذا وجهين في الدنيا كان يوم القيمة لسانان من نار

شول كه دنياده ايكي يوزلو اوله · نيته كم تشكل ملت سكسار
خاصه كسنده ايكي دياني ايولسه · اغزيده محشرده ايكي ذبانه نار

لا يدخل الجنة نمام

بر برندن بو خلقه سوز اليوب · فتنه وغمز ايلمكه مايل
بو صفتلو لرن هر كه اوله موصوف · اولمياز اول كمسه جنته داخل

راحة الانسان في حفظ اللسان

قنى چوق كفت وكو به اتمه هوس · تمكين اولورقچه ايله حفظ لسان
طوت ديلك راحت اوليجق سنك · كه سكوت اولدر راحت انسان

حسن اسلام المرء تركه ما لا يعنيه

ترك لغو كلام فاحش ده · هر كه مرات قلبي ايلدي پاك

Süleymaniye U. Kütüphanesi
Kısım Hacı Mahmud Ef.
Yeni Kayıt No 3778
Eski Kayıt No